

Primorski dnevnik

Leto XIV - št. 207 (4052)

TRST, nedelja 31. avgusta 1958

Cena 30 lir

Možnosti in odgovornost

Positivne praktične rešitve na Srednjem vzhodu in sporazum o ustavitvi jedrskih poskusov bi pomenil začetek resničnega popuščanja napetosti, ki že dolgo leži kot mora na mednarodnih odnosih

Danes svet lahko zopet upa in nekoliko bolj vedro gleda v jutrišnji dan. Občutek olajšanja je se toliko močnejši, kajti prevladuje je po zelo težkih trenutkih krize na Srednjem vzhodu, pa tudi zaradi tega, ker se spet kažejo perspektive, ki so bile že daleč nazaj, ko je bil svet zamegljen, kajti iz opretnosti mednarodnih problemov politiki ponovno jemljejo problem za problem in jih učinkovito rešujejo.

Ve resnici sta, na kateri se opirajo obujeni upi. Prva resnica je znana naravi in duha sporazumevanja. Zdrženih narodov in izražanje arabske resolucije, ki je postavila temelje za reševanje krize na Srednjem vzhodu. Ta resolucija, ki je nihče ni mogel zavrniti niti ji nihče ni mogel ugovarjati, je dokazala politično zrelost in konstruktivnost arabskih narodov, torej prav tisto, česar jim nekateri, seveda zaradi svojih prikritih koristi, niso hoteli priznati, čeprav se to ob izražanju rešitve morali storiti. Druga resnica je obvestilo zenevskih konferenc, ki so pokazale, da je na svetu dovolj realnih temeljev, ki bi omogočili sporazum o prenehanju atomskih eksplozij, na laž pa je postavilo tudi prozorne teze, s katerimi so nekateri zagovarjali nadaljevanje nuklearnih poskusov. Ti so namreč trdili, da učinkovitega nadzorstva ni mogoče organizirati in da preprečevanje atomskih poskusov ni nikake praktične vrednosti.

Toda arabska resolucija, ki jo je Generalna skupščina sprejela, in pa zenevski sporazum, ki ima izredno velik politični pomen, čeprav je rezultat konferenc, ki so se odvijale v Zenevi, so popolnoma znanstvene značaja, pa sama na sebi nista zadostni. Pomembnost teh dveh aktov je predvsem v tem, da sta temelj in spodbuda za prihodnje konkretne akcije za sporazumevanje in ker dokazujejo, da so razgovori edina pot za odpravo nevarnosti, ki grozi, pa tudi edina pot, po kateri se sporni problemi lahko rešijo.

Generalni sekretar Združenih narodov Hammarskjöld je obiskal prestoluprinosnega poslanstva v Zenevi, da bi se odločevala praktični rešitvi sta odvisni od tega, ki so tudi zahodne sile, solucijo, sodelovale pri reševanju in njenem dejanskem izvajanju. Z drugimi besedmi, vprašanje je, koliko se bodo zahodne sile priključile stvarnosti arabskega političnega razvoja, pravice bodo spoštovala, navedene v resoluciji, katere, so tudi same sprejele.

Kajti vse drugo: zavlačevanje umika vojaških oddelkov, iskanje novih oblik, ki naj služijo starim smotrom, poskusi izigravanja resnične vloge Združenih narodov, ne bo imelo uspeha ali pa lahko zopet položaj zelo poslabša.

Tudi zenevski sporazum poudarja potrebo po nadaljnjem razvoju v pozitivni smeri. Ustavitev nuklearnih poskusov je bila vedno politično vprašanje; to vprašanje pa je odvisno od dobre volje in pripravljenosti nuklearnih sil, da ga rešijo. S sklepom, ki ga je sprejela pred petimi meseci, da bo enostransko ustavi nuklearne poskuse, je ZSSR začela pomembno akcijo, ki je dokazala njeno pripravljenost. To akcijo so pozdravili po vsem svetu. Sedaj, po zenevski konferenci so tudi zahodne sile pokazale voljo, da ustavi nuklearne poskuse za leto dni od takrat, ko bo in če bo Sovjetska zveza privolila na razgovore za sklenitev sporazuma in ustanovitve učinkovitega sistema nadzorstva. Čeprav je prišel zelo pozno in čeprav je deloma se vedno vezan na pogoje, — to je tudi njegova slaba stran, — pomeni zahtodni predlog pozitiven korak, tembolj zato, ker je s takimi ukrepi in spodbudami v zadnjem času Zahod zelo skoparil. Nobena dvoma ni, da je Zahod tudi predlagal pod pritiskom svetovne javnosti, ki je sporazumevanju naklonjena, kar je bilo posebno očitno na izrednem zasedanju Generalne skupščine. Ta predlog je bil vsekakor tudi pozitivna tema zenevskih razgovorov, ki so izključili domnevo s tem pa tudi bojazen, da bi, če bi ustavi poskuse, nasprotna stran se vedno lahko s poskusi nadaljevala, ne da bi nasprotna stran izvedela zanje. In končno kaže, da so dosedajni poskusi dokaj prepričali obe strani ne samo o tem, da sta sposobni uiniti druga druga, ampak tudi o tem, da bi vsaka stran brez kakršnih koli novih prednosti lahko uničila vse svet in seveda tudi sama sebe.

Razumljivo je, da je do sklenitve popolnega sporazuma še daleč, toda vse kaže, da ga bodo prej ali slej tudi sklenili. V času, ko sedanji člani atomskega kluba napovedujejo pripravljenost za ustavitve nevarnih poskusov in nadaljevanje začete dela za rešitev razorožitvenih problemov, lahko ambicije nekaterih drugih držav, da bi se sedaj spustile v poskus in si preskrbele atomsko sposobnost, delujejo sumo negativno. Po drugi strani so prav tako negativne in netočne teze, da je ločen sporazum o ustavitvi poskusov »zmanjšal znanje za splošno razorožitev«. Mislimo, da lahko pričakujemo prav na-

De Gaulle je na svojem potovanju po francoskih kolonijah v Afriki obiskal v prvi vrsti največje — Francosko zahodno Afriko. Povsod ga je domače prebivalstvo sprejelo z manifestacijami svojih zahtev po neodvisnosti. Na sliki vidimo manifestante v mestu Dakar na Trgu Protet, ko manifestira za takojšnjo neodvisnost Senegalije

Izročeni uradni sovjetski odgovor na angleški in ameriški predlog

Objavljeno poročilo atomskih strokovnjakov o nadzorstvu nad ustavitvijo jedrskih poskusov

Zadovoljstvo v Washingtonu in Londonu, ker je Hruščev privolil, da se pogajanja začnejo 31. oktobra - SZ ne bo poslala opazovalcev k ameriški poskusni eksploziji Ukinitvev atomskih tajnosti med ZDA in Anglijo - Jutri začetek konference v Zenevi V SZ so uspeli »ukleniti« termonuklearno energijo?

WASHINGTON, 30. — Danes so objavili poročilo vzhodnih in zahodnih strokovnjakov, ki so na nedavnih zenevskih konferenci razpravljali o načinu nadzorstva nad prenehanjem jedrskih poskusov.

Medtem pa javljajo, da je bil formalen sovjetski odgovor na zahodne predloge, naj bi začeli pogajanja za prenehanje jedrskih poskusov 31. oktobra, poslan nocoj ameriškiemu in britanskemu poslanstvu v Moskvi.

V Washingtonu in Londonu izražajo zadovoljstvo, ker je Hruščev sporočil, da je pripravljen začeti predlagana pogajanja o prenehanju poskusov 31. oktobra.

Uradni predstavnik Bele hiše Hagerty je izjavil: »Predsednik je z zadovoljstvom sprejel na znanje da je sovjetska vlada privolila v začetek pogajanj z nami in z Britanijo. Upa, da bo mogoče pripraviti koristen sporazum med tremi državami na podlagi pogajanj, ki se bodo začela 31. oktobra.«

Zatem je izjavil, da ZDA nimajo nič proti temu, naj bi pogajanja bila v Zenevi, in da Eisenhower za sedaj ne misli biti navzoč ob odprtvi pogajanj. Njegova morebitna poznejša udeležba bo odvisna od poteka pogajanj. Ameriška vlada predvideva, naj bi se od začetka udeležili pogajanj samo strokovnjaki.

Na vprašanje, ali se lahko pričakuje konferenca najvišjih v zvezi s temi pogajanj, je Hagerty odgovoril, da je preozko, da bi lahko že sedaj odgovorili na to vprašanje.

Tudi predstavnik Foreign Office je izjavil, da z zadovoljstvom sprejemajo vest, da je SZ sprejela začetek pogajanj 31. oktobra.

Kakor poroča agencija Tass, sporoča sovjetska vlada v svojih notah da je pripravljena začeti 31. oktobra pogajanja s predstavniki ZDA in Velike Britanije. Ta pogajanja naj bi imela

kopnem priporočilo poročilo postavitev drugih 60 postaj na otokih in 10 na ladajah, ki plovejo po oceanih.

»Za izpolnjevanje potrebnih nalog«, pravi poročilo, »bi bilo potrebno za vsako postajo okoli 30 oseb z različnimi kvalifikacijami in specializacijami, ter nekaj oseb za pomožno službo.«

Poleg tega poročila mreže bi morala letala, ki bi imela redne pošte, jemati vzorce v atmosferi in to bi bila naloga letal, ki bi redno letela na progi Severni in južni ocean. Ob moji Atlantskega in Tiheskega oceana in nad tistimi področji, ki so oddaljena od opazovalnih postaj na kopnem.

V primeru, da bi bilo potrebno raziskovati sumljive jedrske eksplozije, bi organizirali posebne pošte. Če bi nekatera nadzorstvena postaja ugotovila sumljivo jedrsko eksplozijo, bi mednarodna nadzorstvena ustanova poslala inspekcijsko skupino na področje, kjer bi prišlo do jedrske eksplozije. Skupina bi nato poročala mednarodni ustanovi.

Poročilo navaja metode, ki so potrebne za ugotavljanje jedrskih eksplozij, všteti smenjene močne eksplozije, to je eksplozije med enim in petimi kilotoni, ki so enake eksplozijam tisoč do pet tisoč ton običajnega eksploziva. Te metode so: 1. dviganje vzorcev radioaktivnega prahu, 2. registriranje potresnih, akustičnih in hidroakustičnih valov, 3. registriranje radijskih znakov, ki bi jih povzročili zarki gama, ki nastajajo ob eksploziji, 4. tuširanja krajev, kjer bi nastala sumljiva eksplozija.

»Konferenca« pravi poročilo dalje, »je zaradi tega prišla do zaključka, da je izvedba učinkovitega in delovnega nadzorstvenega si-

stema za ugotavljanje kislitev izvedljiva.« Zatem pravi strokovnjaki, da bo mreža nadzorstvenih postaj imela mnogo možnosti ugotavljanja eksplozij na zemeljski površini. Nastale pa bodo nekatere težave pri ugotavljanju tistih eksplozij, ki bodo nastale v višini med 10 in 30 kilometrov. Za eksplozije v višjih plasteh, »torej pa niso govorniki, mislijo strokovnjaki, da bi lahko uporabili umetne satelite, opremljene s posebnimi aparati.«

Poleg tega bodo velike možnosti ugotavljanja podzemskih jedrskih eksplozij, močnih vsaj en kiloton, ter registriranje potresnih sunkov, ki bi jih povzročile podzemne eksplozije, močne en kiloton ali več.

Nadlogi obstoječih podatkov se je omenilo, da je število potresov, ki jih eventualno ne bi mogli razločevati od podzemskih jedrskih eksplozij, na kontinentalnih področjih, približno 20-30 na leto.

V ameriških političnih krogih ugotavljajo, da se poročilo sicer omejuje samo na tehnične strani nadzorstva, vendar pa praktično pomeni neko smer, v kateri naj bi se obravnavala politična stran vprašanja. Poudarja se, da bo treba s tem v zvezi rešiti veliko število vprašanj (med katerimi bo na primer razločevanje opazovalnih postaj v raznih državah zelo težavno) in da bi pogajanja, ki naj bi se začela 31. oktobra, utegnili trajati tudi eno leto. V nasprotju s tem pa je Hruščev mnenja, da bi morala pogajanja trajati največ tri tedne.

Na vsak način pa velja sporazum, ki so ga dosegli strokovnjaki, kot dober uvod za uspeh političnih pogajanj in ta uspeh bo v veliki meri odvisen od tega,

če se bodo pogajanja nadaljevala v enakem duhu, kakor so bila pogajanja med strokovnjaki.

Medtem pa je sovjetska vlada sporočila ameriški vladi, da ne misli poslati svojih opazovalcev k poskusom v laboratorijih v ZDA. Sovjetska nota pravi, da ima ta poskus namen ustvariti izgovor za opravičenje nadaljevanja poskusov z atomskim in vodikovim orožjem v ZDA. Nota dodaja, da nadaljevanje preizkuševanja ameriškega atomskega orožja predstavlja nevarnost za zdravje prebivalstva, posebej tisto, če se upošteva, da je znanstveni odbor OZN opozoril na svojem nedavnem poročilu na to nevarnost.

Znano je, da je ameriška vlada povabila 10 držav članic komajle OZN za proučevanje učinkov atomskega žarčenja, naj bi poslane svoje opazovalce k poskusom z eksplozijo čistih bomb. Toda večina teh držav (med katerimi SZ, SZ, Irdija in ZAR) je vabilo odklonila. Zaradi tega je ameriška vlada odpovedala nameravani poskus.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

Danes sta ameriška in britanska vlada skupno sporočili, da nameravata ukiniti tajnostni program v obeh državah, ki se tiče nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami.

porabi atomske energije se bo začela v ponedeljek v Zenevi. Glavni tajnik konference Dr. Eklund je izjavil, da so najvažnejša vprašanja, o katerih bodo na konferenci govorili: prihodnost jedrske energije; o tem bo poročal svet znanstvenih poročil. Možnost nadzorstva nad termonuklearnimi eksplozijami; o tem bodo na konferenci privržki govorili. Poleg tega bodo razpravljali o napredku, ki so ga dosegli pri uporabljanju radioaktivnih izotopov na zdravstvenem, industrijskem, agrarnem in blokemijskem področju.

Danes so v Zenevi odprli tudi razstavo o mirolni uporabi atomske energije. Sovjetski znanstveniki so razstavili instrument, ki so ga dokončali šele pred štirimi tedni, in ki bi lahko prispeval k »uklenitvi« termonuklearne energije v industrijske namene. Instrument se imenuje »Ogras«. Na konferenci sodeluje 360 sovjetskih znanstvenikov. Sovjetski znanstvenik Kalinin je izjavil, da zaradi velikega obsega ni bilo mogoče pripeljati v Zenevo modela »Ogras«, ki bi deloval. Ameriški znanstveniki so izjavili, da je »Ogras« podoben ameriškiemu aparatu »DCX« (Direct Current Experiment), toda njegova metoda je nekoliko drugačna.

Kakor poroča agencija »Nova Kitajska«, je prof. Kurčatov na konferenci, ki je bila 20. avgusta v Akademiji znanosti v Pekingu, sporočil, da je »Ogras« štirikrat tako velika kakor angleška naprava »Zetas«. Kurčatov je izjavil, da bo nadzorovanje termonuklearne reakcije s pomočjo naprave »Ogras« omogočilo, da se doseže nemomejni vir energije, ker je v naravi vodi, ki jo uporabljajo pri proizvodnji, velika količina atomov težkega vodika.

Francija pred usodnimi dnevi

»Le potrpjenje, gospodje! Jaz osebno še vedno verujem, da bo šlo...«

Letošnji Beograjski sejem tehnike in tehničnih dosežkov je privabil skoraj 900 tujih in 700 domačih razstavljalcev. Na sliki izdelki jugoslovanskega podjetja »Zmaj»

POLIVIZIJA-FILMSKA TEHNIKA BODOČNOSTI?

Film predvajajo na več platnih in skušajo ustvariti občutek prostora

Vendar pa nove tehnike ne rešujejo filma in izgledajo bolj igrankanje

Nazorni primer polivizijskega filma: dejanje se odvija na več platnih hkrati.

Med novosti filmske tehnike, ki so na briselskem festivalu eksperimentalnega filma vzbudile največ pozornosti, sodi tudi polivizija. Polivizija pravzaprav ni poseben način predvajanja, ampak je prehodna stopnja med kinematografijo in televizijo. Zato tudi ni naključje, da so se s to novostjo predstavile kar tri države: Francija, ZDA in CSR.

Ta razvoj pa je bil logičen in nujen. Izviraj iz želje, da bi film kar najbolje vsestransko učinkoval na gledalca. Prva stopnja tega razvoja je bil tonski film, ki je pomenil v primeri z nemim filmom znaten napredek. Kasneje je govoru na platnu pridružil še glasba, ki je spremljala

živno besedo. Tudi barva je pomnožila vtise, ki delujejo na gledalca. Z uvedbo širokega platna pa se je nudila možnost, da zasleduje občinstvo kar več prizorov hkrati, ki se vzporedno razvijajo. Poizkus s trodimenzionalnim filmom so se sicer ponotročili (resničen vtis plastičnosti je zaenkrat mogoče doseči samo z očali), vendar pa se je s cinerama posrečilo vzbuditi vsaj navidezno plastičnost. Ostale čute, kot so vonj, tip, okus itd. se zaenkrat še ni posrečilo vključiti v dogajanje, zanimivo pa je, da nekatere posebnosti razmišljajo celo o tem.

Zanimiva je izjava očeta polivizije, Francoisa Abela Gancea. Svoj sistem imenuje magirama, s čimer hoče poudariti, da je zanj naj-

važnejša magija gibljive slike. Tako pravi: »Film je v krizi. Občinost se razburja. Nudijo ji širše platno, nekakšen relief. Toda navdušenje, sedanjost in bodočnost, kar doslej ni bilo mogoče. Tudi glasba, glasovi, sumi prihajajo od vseh povesod, vselej od tam, odkoder jih pričakujemo. Sugestija neznanega sveta, skrita med posameznimi slikami, raznovrstnost — vse to vodi k poliviziji. Toliko sam Abel Gance, ki je skupaj s svojo sodelavko Nelly Kaplan ustvaril 3000 m dolg film, ki so ga projicirali na tri enake vešice, brezhibno spojena platna normalne velikosti.

Američan Kenneth Anger je pokazal v Bruslju drug sistem polivizije. Poleg osrednjega velikega platna sta nameščeni dve manjši, stranski. Med platni, so manjši razpaki, tako da se slike ne morejo medsebojno prelivati. Na žalost pa je bil Kennethov film »Posvetitev palače« do sedaj ni razumljiva, čeprav je dobil nagrado belgijskih filmskih kritikov.

Najzanimivejša je bilo srečanje s češko televizijo. Češki sistem polivizije se od prvih dveh razlikuje po tem, da je namenjen le ožjemu krogu gledalcev, saj je mogoče predvajati te filme le v zelo majhnih dvoranah. Na črne opremljenem

odru je razmeščenih osem platen različne velikosti, različnih oblik in v različnih položajih. Sinkronizirani aparati mečejo na ta platna slike, včasih na eno, včasih na dve, včasih celo na vse. Celoten vtis, ki je sprva dokaj zmeden, se že po nekaj slikah uredi in pokaže kot organska celota. Projekcije so pač po pomenu eno-bele ali pa barvne. Filmskih trakov je sedem, vsak izmed njih je dolg 120 m in je hkrati neskončen, ker so ti trakovi sami v sebi zaključeni.

Pri vsem tem se menda z vso upravičenostjo lahko vprašamo, če je to sploh še kaj drugega kot samo igrankanje, ki je mogoče zanimivo, a z umetnostjo prav gotovo nima nobene zveze. To velja za vse te filme. Kajti istostnost in mnogovrstnost dogajanja se nič ne pomeni in prej povzroča zmedo, kot da bi moglo človeku resnično kaj povedati. Z enostavnostjo in ubranostjo je cilj večkrat mnogo lažje doseči.

Annie Girardot — mlada francoska igralka

Baletka, ki prinaša smolo

Pravijo, da se je še vsako gostovanje slavne ruske baletke Galine Ulanove slabo končalo, ker so se vmešali mednarodni zapletiljaji

O prvi plesalki moskovskega Bolšoj-Teatra, Galini Ulanovi, pravijo, da nosi na Zahod smolo.

Pravijo, da se je še vedno do sedaj primerilo tako, da so nastali kakšni resnejši mednarodni dogodki, brž ko je Galina Ulanova prišla v kakšno državo gostovat s svojim baletom. Sicer ne trdijo ravno, da je prav ta ruska umetnica tista, ki bi povzročila take dogodke, a vendar je zanimivo, da še nobenega gostovanja na Zahodu ni do kraja izvedla, tako kot je bilo v načrtu, ker so to preprečili nepričakovani mednarodni dogodki.

LETA 1950
KOREJSKA VOJNA

Morda se bo še kdo spominjal, da je prišla leta 1950 v Italijo sovjetska kulturna delegacija, ki jo je vodila prav plesalka Galina Ulanova. A ni mogla izvršiti svojega poslanstva do kraja. Že po dvodnevnem bivanju v Italiji, so brzojavno pozvali vso delegacijo, da se mora nemudoma vrniti, ker so se mednarodne razmere zaostrele zaradi dogodka na Koreji.

To je bilo prvič, ko je Ulanova šla iz Sovjetske zveze na Zahod. S prvim letalom se je vsa delegacija vrnila v domovino.

LETO POZNEJE...

Komaj leto dni pozneje je Ulanova zopet prišla v Italijo. Nastopiti bi morala na festivalu v Florenci. A do tega ni prišlo, ker je italijansko zunanje ministrstvo preklinalo dovoljenje za njeno gostovanje v Italiji, zaradi neklih nesoglasij pri gostovanju italijanskih umetnikov v Moskvi.

In zopet se je predčasno vrnila v domovino.

LETA 1954:
DIEN BIEN PHU

10. maja 1954 je bil napovedan nastop Bolšoj-Teatra v pariski Operi. Predstava pri kateri naj bi nastopila tudi prva plesalka Ulanova je bila nadvse sijajna. In prav ko se je imelo začeti, je prišlo sporočilo o dogodkih pri Dien Bien Phu in takoj je bila predstava odpovedana.

Ulanova in ves ansambel moskovskega baleta je pospravil kovčke in odpotoval v domovino.

JESENI 1956

Dve leti pozneje, leta 1956, jeseni, je Galina Ulanova komaj napravila prve korake na odru v londonskem Covent Garden, ko se je razširila v britanski prestolnici vest o dogodkih v Budimpešti. Obenem s to vestjo pa se je izvedelo tudi o sveski krizi.

V takem vzdušju prav

gotovo ni bilo mogoče nadaljevati gostovanja in tako Ulanova tudi tega gostovanja ni izvedla do kraja.

LETOS MAJA

Bolšoj-Teater je letos 25. maja gostoval v Parizu. Ko je letalo z moskovskimi umetniki pristalo na pariškem letališču, je bilo le malo Parižanov pri sprejemu. Saj se je vsak trenutek pričakovalo, da se bodo v Parizu pojavili Mashtjevi padalci, ki bi utegnili povzročiti nepredvidene dogodke. In res je potem še med gostovanjem moskovskega baleta prišlo do padca vlade, in so mnogi pričakovali tudi poslabšanje položaja.

Vsekakor je res čudno, da pride skoraj vselej, kadar si ta slavna ruska plesalka obje plesne ceveljčke kje na Zahodu, do večjih mednarodnih zapletiljajev, ki so včasih prav resni.

In ta umetnica, ki ne pozna v svojem življenju drugega, kot edino svojo umetnost, svoje dolžnosti, ki ima natančno in nerjeto vsako uro. Nje delovni čas se začne ob desetih zjutraj in traja nepretrgoma do sedmih zvečer. Po večerji pa je nastop, ki traja skoro vedno do polnoči.

Sedaj se Ulanova zopet rudi v inozemstvu in... S. A.

VELJAVEN OD 1. DO 7. SEPTEMBRA

Oven (od 21. 3. do 20. 4.) Videli boste drago osebo in napravili nova poznanstva. Ne izmikajte se, kadar je treba narediti neko uslugo. Zanimiv telefonski razgovor.	Lev (od 23. 7. do 22. 8.) Oči boste nekoliko oblačno, vendar bo zasijala sonce. Neprilika vam ni tvojih. Vaš trud ne bo zaman, uspehi boste uresničili načrte.	Strelce (od 22. 11. do 21. 12.) Pazite, da vam impulzivnosti ne bo škodovala. Mnogokrat je bolje nekoliko popustiti. Veste, ki jih pričakujete, bodo prišle z zamudo.
Bik (od 21. 4. do 20. 5.) Zanimivi in raznovrstni dnevi. Možnost izpremenb, ki bodo za vas ugodne. Prijetna srečanja. Nikakor pa se ne smete obotavljati.	Devica (od 23. 8. do 22. 9.) Teden od lahak, prijeten in ugoden za sentimentalne podvige. Odlične priložnosti tudi na poslovnem področju.	Kozorog (od 22. 12. do 20. 1.) Čuvati boste morali neko tajno. Čudna, vendar prijetna srečanja. Na poslovnem področju se predvideva uspeh. Zaupanje.
Dvojčka (od 21. 5. do 20. 6.) Porodila se bo neka simpatična, vendar se boste le s težavo izjasnili z drugo osebo. Ugodne perspektive za vašo dejavnost.	Tehnica (od 23. 9. do 22. 10.) Sreče zadeve vas ne bodo preveč težile. Mir in o-samljenost. Precej truda in mnogo besed, vendar brez takojšnjega, otipljivega rezultata.	Vodnar (od 21. 1. do 19. 2.) Ugoden teden. Medsebojno razumevanje in duševna harmonija. Ljubez se kaže tudi v mnogih majhnih stvareh. Neka oseba se zanima za vas.
Rak (od 21. 6. do 20. 7.) Nepremišljenost vam lahko škoduje. Neprilika presenečenja. Na delovnem področju pa obstajajo možnosti napredovanja.	Skorpijon (od 23. 10. do 21. 11.) Zaljubljenost, pazite! Kaj lahko povzročite, da vas bodo obrekovali zlobni jeziki. Teden je ugoden za odlične osebe.	Ribe (od 20. 2. do 19. 3.) Manjši družinski spori. Izločanje na delovnem področju. Zaupanje v lastne sile, ki so znatno pomembnejše, kot si predstavljate.

— Zakaj ne pride neka ladja, da naju reši teh sestanovalec!

Ficko piše

Dragi pri Morski!

Vsi se norčavamo ses strine Marike, katere je teta nest eno pitko ses sezane brez da bi popela fincarjam. Zato jo je skrila pod krilo in se je oglašala. Marika je mislenla, da se ne bo, ma se je, ko ima klun. Ko je prišla na Blok ses pestano boris robe, mašma mesa in putra, so jo prasiši, če jema se kej družga.

Ma ne, prou neč nimam dr zga!

In tabat pej se je oglašlo spod krila: «Ko-ko-ko-daki!»

«Hej, botra, kaj paje to?»

«Eh, kaj če bet! Kaj ne šlišiš? Ena pitka je, no!»

In vele se je primla pod krilo in priekla djestro Grahko na svetlo. Financarji so jo vzei zato, ko je prej rekla, da nima prou neč družga. In zdaj je Marika neč družga.

Ma kašni pej rečejo, da bi financarji mogli bit namalo manj natančni in pinjolati in ne bi bilo treba gledat, če kašen namček več nese, kakor je napisano u sporazumi.

«Sej je sporazum narjen zato, da lađe ses ta bližnjih krajov grejo lahko čes mejo in anka, da lahko kašno robo predaajo. Ma če se ne more nest čes, kako se če nole kaj predat?»

«Ja, jai! Tisto je vre res! Saj vsi niso glih. Kašen je anka bol zastopen in vele vidi, kaj pa ena oseba je tisti, kateri nese. Ma so pej anka tašni, kakor je glih strina Marika, kateri ne spetijo nanka amboi, da ne bi šli čes, in jemaajo vso pre Pusicno pot pisano in ses timbrami po jaskano in kateri nosijo od tle eno robo, od gor pej drugo. Za tiste je pej dragca mera.»

«Se narbulše bo bit tabat, ko bojo odprli po celmi sveti meje.»

Se zna, da bi bito tisto narbulše. Ma, sej čia, kako je, ka se anetom najdejo tašni, da nečto zafeskavaajo na enmi al pej na drugi kraj in se gročno bojiyo, da bo bit mir. Kaj ne vidi, kako je zdaj ses Kitajcami, in ko se je komaj namček pomirilo ses Afrikancami. Jen tisti Goh, ko misle, da so Alžiri tako zabiti in da bojo res vernali Francozom. Jeblo za pisano, da so zapet diti generala ses Sene Gala.»

«Ma tisto delajo tašni, kateri jemaajo fabrika od kanono in od bomb in se bojiyo, da jim bo šla od njih robo pozlo. Zato vele narajo kašno zdrabo, če tideo, da bo bit mir. In pole zares predaajo nekej od njih robe.»

Te pozdravla

Ficko.

GrafoLOG ODGOVARJA

LJUBLJANA 88 — ZELO LEPO JE BITI MLAD, V P

Sem rokopiisu je lahko sem in tja opaziti znake nevzdržnosti

to, ako bi bil pot

Različne nesporazume morate takoj odstranjevati z očist

besedo. Ste tovarski. Mislijo pa morate bolj na svojo po

bočnost. Vaše fizične kretnje niso uravnotežene, kakor mislijo

demonstracijami. Češkokrat se nezadovoljni in isčeče

zasilne rešitve; premislite dobro, če sedanje želje po

ljevjuju študija ne spadajo tudi tja!

TATJANA K.: Preveliko ognjevitost do druge ose

morate omejevati. Enako morate pravilno omejevati

sam pa je, da je me

psihično impulzivnost. V svojih očitljivih bodite s

Manjše nepravilne v krogu bližnjih boste lahko pre

brez posledic. V okolici ste bolj priljubljeni, kakor mislijo

Asociacija idej mora biti boljša, prisvojite si več

Sportno udejstvovanje ne bo škodilo. Objavljanje p

bi bilo uspešno. Velikodušnost in odkritost. Paznja na

halne organe.

DNEVNIK 1948: Preenjevanje samega sebe ne ve

hitremu doseganju uspehov. Enako nevarno je sanjati

rojen pa sem

previsokih ciljev, kajti v stvarnosti teka oseba odpo

vahnio misljenje. Tu in tam simptomi nevzdržnosti. P

eno uživanje alkohola in imajo takojšnje negativne

dice: v glavnem disharmonijo telesnih funkcij.

TONE RESEN

Zgodba o medvedkih

Bilo je še temno, ko so se zjutraj, še pred zoro, zbrali fantje sredi vasi, tam nekje sredi notranjskih hribov. Bil je marec in pomlad je že trkala na duri. Vendar je bilo zgodaj zjutraj še mrz in v tišjih legah je po gozdovih še ležal sneg. Zato so jim jutranje sape posteno rezale v obraz. Ušesa in lica so si fantje zavarovali s tem, da so si kape in kučme globoko potegnili. Okoli vratov pa so si trdnje zavezali šale. Skoraj vsi so bili v skornjih, mnogi v kožuhih, nekateri s starimi kučmami, nekateri v klobukih, eni z debelimi ro kavicami, drugi pa kar brez. Vsi pa so imeli s seboj različno orodje. Eden sekiro, drugi žago, tretji železen drog, eden spet vro, tretji spet druge priprave za podiranje dreves. Namenili so se namreč v gozd, da posekajo nekaj drevja za novi pasliski dom.

Ko so se zbrali vsi in odšli proti Debeli gori je bilo še temno. Toda ko so se približali svojemu cilju, jih je obhajalo sonce. Tudi pot jih je ugrela. In ko so našli prva drevesa namenjena za posek, je bilo vsem prijetno toplo. Najprej so se okrepčali, potem pa so si razdelili delo. In sekire ter žage so veselo zapele svojo pesem. Krepko so

delali do opoldneva, potem so popužili nali in po kratkem počitku spet zavili teli orodje. Sekali so, žagali, podirali, klestili veje, pa spet žagali, sekali in podirali.

«Ho-ruk, ho-ruk, ho-ruk» je odmevalo skozi gozd. Z druge strani pa je prihajalo brencanje žage: bz-bz, bz-bz, bz-bz... Potem pa je bila nenadoma tišina, kakor je nekdo zavpil: «Pazite!» To je bil znak, da se drevo nagiblje. Zahreščale so veje in debelo drevo je zamolklo udarilo ob tla.

Tedaj je nekdo neprilicovano zaklical: «Glej, glej! Pazite!»

Drugi je, ne da bi kaj rekel, odskočil nazaj. Tretji pa je samo zarobantil in neprimerno gledal. Eden od delavcev je zagrabil sekiro, pa sam ni vedel, kaj naj stori z njo. Slisali so se tudi kriki: «Besimo, fantje!» Toda nihče se ni zmenil zanje. Nihče se ni premaknil. In vendar... samo nekaj korakov od njih se je premaknilo nekaj velikega, nekaj rjavega in kosmatega. Medved, pravcati medved se je izmotal ispod podretega drevesa, komaj pet, šest korakov od sekačev. Postavil se je na zadnje tace, pogledal s smečnimi očmi okoli, se nato spustil na vse štiri in jo

ucvril v goščavo. Molče so gledali fantje za njim.

Potem so se streznili. Trije, štirje so stekli po poti, da bi pogledali, kam jo je ubrala mrcina. Toda naj gre medved rajši svojo pot. In brž so se vrnili. Toda glej! Presenečeni so obstali. Eden od fantov je držal v rokah malega medvedka. Da, prav majhnega, na pol gola medvedka. Medved se je sklonil in pobral se enega. V hipu so bili vsi okoli njega in radovedno ogledovali živali. Vsem je bilo jasno, da so pregnali medvedko, ki je svoja mladičja prepustila usodi. Obe mali živalci pa sta se tresli v hladnem zraku, ko sta morali nena doma zapustiti toplo gnezdo in skrbno mater. Prav nič nista kazali zadovoljstva nad svojo žalostno usodo. In povrhu vsega niti spregledali se nista. Ni čuda, da sta začeli na vso moč cviliti, posebnost ko so ju fantje premetavali po rokah, da bi si ju dobro ogledali. Potem pa so začeli ugibati, kaj bi z njima.

«Pobijmo ju! Medved ni nič prida, je predlagal prvi.

«Medved je zaščiten,» je ugovarjal drugi. Tretji je menil, da je treba mladiča takoj odnesti nekam proč. Medvedka bi se utegnili vrniti in potem ne bi bilo dobro zanje. Ze so bili skoraj za to, da mladiča pobijejo, ko se je oglašil starejši možak. To je bil Jaka, najstarejši med njimi, znan lovec. In svetoval jim je, kaj bi bilo najbolj pametno napraviti.

«Medved je zaščiten,» je dejal. V naših gozdovih je redkost. Razen tega je taka žival dragocena. Lahko jo zredimo in kasneje prodamo.»

Drugi so ugovarjali. Toda končno je le obhajala njegova. Zavpil so mladiča v cunje in ju stlačili v vrečo. Tako so ju zvečer prinesli v vas. To je bilo veselje med mladino. Vsi vaski otroci so drveli skupaj, da bi videli medvedka. Pa tudi odrasli niso bili nič manj radovedni. Toda takoj se je pojavilo vprašanje: kdo bo skrbel za živali?

Občina, so menili nekateri. Drugi so ugovarjali: Lovci so zato, da skrbijo za divjad. Lovci pa so se spet izmikali. Končno so je našli rešitev. Star možak se je sam ponudil, da bo skrbel za živali. In tako ju je v vreči odnesel domov, za njim pa so kljub trdi temi capljali vsi otroci, da bi videli, kakšna bo usoda obeh nenavadnih živali. Možakar je doma potkal zabojo, ga na polnil s senom in odnesel v hlev. Tu je prijetno toplo; živali vsaj ne bo zeblo, je menil. In prav je imel. Ko je medvedka spravil iz vreče in ju položil v zabojo, sta živalci zadovoljno polegli po mehki postelji. Toda kaj naj jima da jesti? To je bilo mnogo težje vprašanje. Mleka? Mleka, seveda! Za dojenčke je mleko najvažnejša hrana. Toda z žlico ni mlo. Preveč sta bila mala dva nerodna. Potem pa se je šena spomnila na cucelj. Odhiteja je brž k sosedji, kjer so imeli se male otroke, in

prinesla na dom star cucelj. Bil je sicer malo razgrizen in zaprašen, toda nič zato. Dober je bil. In ko ga nataknila na steklenico, polno sladkega mleka, je kar dobro šlo. Medvedka sta kar planila po mleku. Ko sta pospravila svoj obrok, sta pomirjena zaspala v svoji postelji.

V živalskem vrtu imajo tudi strokovnjake, ki vedo, kako je treba ravnati z živalmi. Vedo, kako jih je treba hraniti, kako negovati in kako jim urediti življenje, da bi bilo čim bolj podobno onemu v prostosti. Zato so prav ljudje iz živalskega vrtu pripomogli k rešitvi obeh malih medvedkov.

Da, prav zares. Kajti medvedka sta bila še povsem majhna, prava dojenčka. Prizadevanje starega možaka je bilo sicer hvale vredno. Toda medvedka vendar nista bila vajena kravjega mleka. Tudi nekaj zelenjave, ki jima ga je dal rednik, ni bilo zanj. Najbolj nevarno pa je bil stado. In tako sta medvedka zbolela. Nič več nista bila živa. Samo cvčila sta in odpirala gobčke. Popredala sta mamico. Te pa jima preprnati ljudje niso mogli nadomestiti, kljub najboljši volji in prizadevanju. Takega posla niso bili vajeni. In tako je bilo z medvedkoma iz dneva v dan slabše. Nobene stvari nista mogla baviti. Oslabela sta tako, da sta se komaj držala pokonci. In skoraj vse dneve sta neprestano cvčila.

Tedaj je prišlo pismo v živalski vrt. «Pred nekaj dnevi,» tako je stalo v pismu, «so fantje iz naše vasi pri podiranju dreves odkrili medvedji blago. Medvedka je pobegnili in pustila mladiča svoji usodi. Imamo ju v vasi, toda niti prav ne znamo ravnati z njima. Zbolela sta in kaže, da bosta poginila. Če ni prepozno, poskušajte nam pomagati.»

Zamisljen je stal upravnik živalskega vrtu nad pismom in ugibal, kaj naj stori. Morda je že res prepreno, da bi bila pot zaman. Toda če bi dobil mlada medvedka, bi bila pot vreden posek drugega kakor pa izdatki za pot z avtomobilom. In tako se je odločil. Se istega dne popoldne je bil pri medvedkih.

Se sta bila živa, toda zelo slabo. Kmet, ki ju je hranil, je napravil nekaj napak. «Vse gre od njiju,» je potožil val. «Nič ne obdrži v sebi. Premajhna sta bila. Škoda truda.» Tovarši iz živalskega vrtu pa so bili drugačnega mnenja. Nikoli ni prepozno. In upravnik ni dolgo pomislil. Prijel je medvedka in ju odnesel v zabojo v živalskem vrtu. Sli je brez nepotrebnih besed rednik od slovesu. Toda upravnik molčal ni si mislil svoje. Rekel je drugemu kot nekaj besed zahvale za sedanjemu redniku ter učitelju, da je s pismom obvestil o medvedkih.

Tako sta se medvedka znašla v živalskem vrtu. «Nič ne bo z njima,» je dejal Kmet, ki ju je dobro poznal. Živali, paznik, ki je dobro poznal živali. «Ubožčka,» je pripomnila tovaršica Anica, ki je zaposlena v pisarni, vendar pomagala tudi pri drugih vrtih v živalskem vrtu. «Seveda, mamice sta,» je sočutno dejala, «je pomagala prenesti v pisarno in tam pripraviti bivalisce.»

Tovariš upravnik je sedel k fonu. Profesor, katerega je iskal, ni bil odsoten. Toda namesto njega prišel njegov asistent.

«Sladkor je strup za take otroke, zem,» je pojasnil. In mleko najbrž ni bilo razredčeno z vodo. Tudi sedaj taka žival ne sme dobiti.

(Nadaljevanje prih. nedeljo)

Iz naših krajev

13. SEPTEMBER 1878 - 7. SEPTEMBER 1958

80 let prosvetnega življenja bodo v Dolini dostojno proslavili

Poleg domačega zbora, tamburašev, tria in godbe bodo na nedeljski proslavi sodelovali še drugi zbori in plesna skupina iz Rojana. Kako je nastalo »Bralno in Pevsko društvo Valentin Vodnik«

Prihodno nedeljo bomo imeli v Dolini veliko slavnost, ki bo povezana z 80. letom neopredelnosti domačega društva. Naši prosvetni delavci se vneto pripravljajo, da bo proslava čim zanimivejša in pestra. Poleg domačega pevskega zbora, tamburašev, tria in godbe, bodo na proslavi sodelovali še pevske zbori iz Rojana, Pavič, na Lonjerji ter plesna skupina iz Rojana. Po proslavi pa se bodo lahko stari mladi zavrteli ob zvokih domačih godbe. Komur ne bo ples dovolj v nedeljo, nas lahko obišče spet v ponedeljek. Ovirimo se nekoliko nazaj in pogledimo, kako je naše društvo nastalo.

Leta 1848 je prelomno leto v zgodovini osrednjih evropskih narodov in se počel v zgodovini našega naroda. Tega leta je v Franciji, na Ogrskem, v Nemčiji, v Italiji in Avstriji izbruhnila revolucija, ki je zahtevala pravice in svobodo prostemu ljudstvu. Leta 1848 je nastal program »Zedinjene Slovenije«, ki so ga postavili slovenski študenti, ki so študirali v Pragi in na Dunaju. Misel na »Zedinjeno Slovenijo« so gojili kot sadiko, ki se mora razrasti v veliko drevo. Po letu 1848 so začeli organizirati velike narodne tabore, ki so trajali tudi po več dni. Na njih so slovenski ljudje, kmetje, napredni obrtniki in postavljeni zahteve po svojih pravicah in »Zedinjeni Sloveniji«.

Tak tabor je bil tudi v Dolini leta 1878, kjer se je zbral nad pet tisoč ljudi iz okolice Trsta ter slovenske in hrvaške Istre. O podobnem taboru na Trzinem so govorili že leta 1875, toda na željo oblasti je odpadel. Politično društvo »Educatio« se je odločilo, da bo pomembni šod primorskih Slovencev in Hrvatov v Dolini.

V štirinajstih dneh se je moral osnovati odbor, kajti prej ni bilo ugodnega časa v tamošnji okolici in tudi razmere niso dopuščale. Odbor je vse moči napel, da bi se stvar čim prej uresničila. Tudi je bilo obilo ovir, posebno kar se govornikov tiče. Pri tem pa so ga podpirali dolinski veljaki, kateri so skrbeli za dekoracije in red. Tako so takrat opredelili priprave na tabor.

Od vseh krajev so romali Slovenci se zastavami, pevajoči in ob 3. uri popoldne je bil napolnjen prostor sredi vasi s taborišči v Dolini. Sledili so govori, pozdravi in kulturni spored. Naj omenimo samo zaključne besede vladnega komi-

sarja (pod Avstrijo seveda): »Upam, da vam smem zagotoviti, da bo vlada podpirala kolikor mogoče vaše hvalne vredne namere in želje.«

Tabora so se udeležili zastopniki iz najrazličnejših krajev. »Tabor v Dolini« je bil sijajen, s tem je vse povedano. Bog daj, da se nepravijo kmalu drugi tabori. Tako so napisali in se »Bog živi« »Educatio«, Dolino in slovensko zvezo.

V spomin na ta dan so otkrili v Dolini spomenik. Kraj, na katerem se danes stoji spomenik, se imenuje Tabor. V tako prazničen vzdušju so Dolinci ustanovili »Bralno in Pevsko društvo Valentin Vodnik«.

»Podrobno delovanje pevskega društva v tistem času ni znano,« piše Josip Cuk v svoji društveni kroniki. Po ustnem izročilu trdijo, da so prirejali vsaj enkrat na leto razne veselice in plesne večere. Društveni prostori so bili nastrešeni v hiši Antona Grabovca (ste. 87), nato v starem farovžu (sedaj kino Tabor), pa spet v hiši številka 46. Do prepovedi delovanja leta 1927 je bil sedež pri Pangercu (ste. 69). Skozi dolga leta so pevski zbor učili učitelj Bunc, učitelj Cvek, Panger, ki je bil tudi deželni poslanec in zelo ugledna osebnost v Bregu, učitelj Jereb, učitelj Fran Venturini in učitelj Suc.

Leta 1903 ob petindvajsetletnici tabora in društva je pevskega društva na svetovni proslavi razvil novo zastavo. Pravi, da so se tisti dan 13. septembra zvrstila vsa močta vremena v letu, od burje do toče, na koncu pa se je vreme proti večeru le obneslo.

»Po prihodu Italije je bilo delovanje se kar zadovoljivo do nastopa fašizma,« piše Cuk: »Začel se je druženje ples. Sploščka bolj počasi, potem bolj hitreje. Kar nas je ostalo pevcev nismo hoteli, da klonimo glavno pred fašizmom: smo sklenili, da gremo pod okrilje cerkve. Nastopili smo oprezo in zvezo, vsako toliko smo imeli obisk kabinerja ali fašista, morali smo imeti oči veliko odprte. Požgali so nam nekajkrat v glavo, zastava je romala do Ljubljane. Pri pevskih vajah smo imeli na glaskah na eni strani cerkev, na drugi pa narodno pesem, tako da smo gojili več narodno kot cerkev.«

Kljub fašistični strogosti je pevstvo uspelo prirediti tri večje koncerte v Vipavi, Postojni in Ilirsko Bistrico. Pogostejše pa na Sočeri in

v Kozino. Na izletih »smo dali naši slovenski pesmi in našim srcem duška,« piše Cuk.

»Leta 1945 je zasijal dan, ki smo ga tako težko čakali, na vseh koncih in krajih prireditve, petja ni bilo konca, »Vodnik« je bil povsod, kamor je bilo treba, tjam smo šli. To je tako lepo slovo, da se je zbor povečal, prosvetno društvo je imelo stiri sto članov.«

Od takrat do danes je imelo društvo celo vrsto nastopov doma, v bližnji okolici, v slovenski Koroški in Avstriji, turneje v matični domovini, med katerimi nam je najbolj ostal v spominu koncert na lanskem ljubljanskem festivalu. V povojnem času so vodili pevski zbor Drago Petar, Pavel Panger, Drago Zetjaj, Cvetko Marc, Karel Bošnjanič, Svetko Grgič in Ignacij Ota, ki ga vodi tudi sedaj. Aktivno so sodelovali tudi učitelja zakonca Sančin, učiteljica Ivancič, župnik Smrkolj in Ivan Pradel, dolgoletni učitelj domače godbe in sedanjí voditelj tamburaškega zbora.

Marsikaj zanimivega bi lahko še povedali. Toda do nedelje je še časa dovolj, pa se bomo raje še kaj med tednom ogledali. V nedeljo pa na svidenje v Dolini!

Član prosvetnega društva

SESLJAN

V nedeljo smo se za večno poslovlili od Ivana Grabovca, ko smo ga v velikem spremstvu položili k večnemu počitku na našem novem pokopališču. Pokopini se je rodil pred 83 leti v ugledni gozdni hiši v Vizionju. Coprat je v letih, pa nismo pričakovali njegove smrti, saj je bil kljub svojemu starosti vse svoje življenje zdrav in krepek — moč čvrstega starega kova v telesnem in moralnem pogledu. Zaradi svoje družabnosti, veselja značaja in dobroti,nosti je bil priljubljen in spoštovan.

Kdor je pokopnika boljše poznal, se je mogel prepričati, kako izredno je bil navezan na domačo grudo in kako je ljubil delo na zemlji. Kjer so okoli tega nekega slovega, ohranjenega in močnega mladosti, da pograbijo za delo, se je temeljito poznalo na novi rasti. Bil je naprednega mišljenja in je rad pomagal napredni stvari. Pred šestimi leti je odstopil svoje zemljišče za veliko ljudsko slavo. Stalno je spremljal borbo za naše narodne in socialne pravice, bral »Primorski dnevnik« in se zanimal za javno življenje.

Množica domačinov in prijateljev ter znancev iz ro-

šine, ki ga je spremljala na zadnji poti, je potrdila, kako priljubljen je bil pokojni Ivan Grabovc. Lahko mu domača gruda izrekamo preostlim naše iskreno sožalje!

V naši občini so štiri zdravniške ambulante: v Nabrežini, Devinu, Mavrhinjah in v Sempolaju. Čudno zveni, da je ni smo imeli v Sesljanu, ko je naselje tako veliko in je zaradi tujkega prometa zdravniška pomoč stalno potrebna. Tega občina ni mogla prebrati in kmalu bi ambulanta tudi pri nas, in sicer v novem, v ta namen zgrajenem poslopju, ki ga bodo zgradili ob slovenski šoli.

Z avgustom se kopalna sezona nagiba k koncu. Letos smo bili s tujskim prometom v splošnem zadovoljni. Vendar lahko rečemo: veliko gostov, a manj cvenka. Turisti s strogim računom so imeli podobni srednjeveški potujočim pevci: danes tukaj, jutri tam, v druge kraje, druga mesta. Takšni pa puščajo za seboj le — cesto.

TRNOVICA

Več let smo godrnjali nad našo cesto. Dokler so jo uporabljali le vozovi, nismo vedeli, kaj pomeni cestni prah, zlasti v poletni dobi. S tem pa smo se temeljito seznanili, ko so jo začeli uporabljati motorna vozila. V zadnjih letih, ko je cestni promet izredno narasel, je bilo nevarstvo. To so posebno občutili obcestne hiše, kjer je prah prodrl v vse prostore in v obliki legal polju.

Kopno bomo te nadloge rešili, saj bodo cesto kmalu asfaltirali do državne meje, kjer se predvideva še večji (menda kmalu avtobusni) promet.

V tork smo se bali, da nam bo toča uničila ves pridelek. Toda nam je še prizaneslo, medtem ko so v soseski imeli kljub temu pa bi prideli škroknem, tudi zaradi tega, ker so se vinogradi zelo skrčili.

FILIP KALAN:

«Nemirni čas»

(Nadaljevanje s 3. strani)

od tega, da bi ga mogel smatrati za bedaka Žal pa moram reči, da »Zastavice za bedake« ne samo ni resni, temveč je sploh ni razumel.

Takrat, ko je pisal recenzijo, bi moral stati pred njim eno samo vprašanje — seveda, če bi bil zrejši in tudi modrejši (nimogrede povedano, so to vprašanje resili tisoč čitateljev iz leta 1938 in deset tisoč v nadaljnjih dvajsetih letih): »Ali je Alenka doživetje ali niti? Tega vprašanja si mladi Kalan ni zastavil, ker ga nihče ni bil nanj opozoril. Ne delim mnenja prijatelja Milana Sege, ki misli, da je se osem let zadostna preizkušnja doba za neko stvaritev. Tudi dvajset let je še m.a.o. vendar — nekaj je pa le. V zaključku prej omenjenega poglavja svojih »Spominov« nadaljujem: »...danes mi je jasno, da si mora tak »enuma« sele pridobiti »pravico bivanja« ali »domilje« kar lahko traja, kot vemo iz zgodovine literature, krajši ali daljši čas, in to pravico bivanja mu ugotovi podletiti samo plebski čitatelj.«

Takrat, leta 1938, ko je Kalan objavil svojo recenzijo, nisem imel niti pojma, da imajo stvaritve umetnosti svoje lastno življenje, svojo

Josipa Rustje ni več

Prispela je žalostna vest, da je 9. avgusta t. l. preminil v breziški bolnišnici t. varis in prijatelj Josip Rustja, eden od tistih učiteljev, ki so do fašizma z ujo ljubeznijo in predanostjo uspešno vzgajali mladino po naših kraških vaseh. Se se ga spominja, j njegovi učenci z mahinjške, temniške, velikodolske, b.aniške in diške šole. D. vača je bila njegova zadnja učna postaja na takratnem italijanskem ozemlju. Leta 1922 se je izselil v Jugoslavijo, kjer je nastopil učiteljsko službo v Starem trgu ob Kolpi. Leta 1925 je bil premeščen v Arčice pri Brezicah, kjer je poučeval do izbruha druge svetovne vojne, ko je pred nemškimi okupatorji bežal v Ljubljano in ostal vojni brez dela. To ga je poročilo telesno in moralno. Po osvoboditvi se je vrnil v Po-

sejane in služboval na šoli v Cerkljah pri Brezicah in zadnja leta vse do upokojitve kot uspešni na vojniški šoli v Brezicah.

Rodil se je v Orehu pri Postojni 29. maja 1887 kot učiteljski sin, a se je živil Kraševca-Sežana, ker je svojo mladost preživel v Sežani, kjer je služboval njegov oče (učitelj) kot občinski tajnik. Učiteljske je do vrtil v Kopru.

Bil je blagega značaja, miren in skromen, a bolj samostojni in nekam zaprti, tlače ga je neka zaprtost, ki se je ozkemu krogu svojih prijateljev bežno in naravno izpovedal.

Svojevrsen mož, a etično izredno klenega kova, mož poln altruizma in socialističnega humanizma, ki je znal usko napredno dejavnost pravično vrednotiti in jo na svoj način tudi podpirati. Kljub njegovi odmaknjenosti od javnega življenja so njegovi stanovalski tovariši in ljudstvo poznali vrline tega plemenitega, ga samotarja-samca, sicer bi ga ne bili spremljali na njegovi zadnji poti v tako lepem stevilu.

Dragi Jože! Vsa leta v Jugoslaviji si bil duhovno povezan z nami Kraševci, s svojim Krasom, kamor si vedno želel, a se le nisi mogel odločiti, da bi bil semkaj usmeriti svoj korak. Kot vselej, si sz tudi v tem primeru predal valovom usode in vse v Posavju — v Brezicah. Za vedno!

Kdo bi Te, krmeniti mož, zgledni tovariš in zvesti prijatelj ne ohranil v najbližjem spominu!

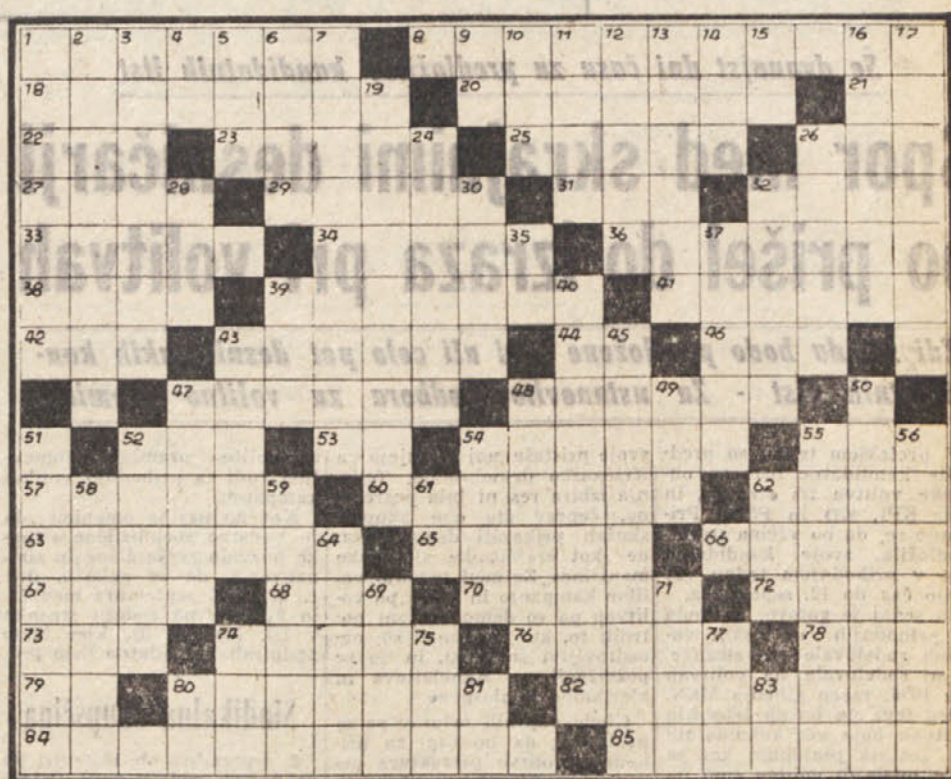
JANKO FURLAN

SALEŽ

V kratkem času je smrt pobrala kar tri naše vaščane. Najprej Jožeta Milčiča, potem Antona Milčiča in sedaj Mihaela Grilana. V ponedeljek smo ga v velikem številu spremljali na zadnji poti in se o njega poslovili. Pokojnik je bil zaveden Slovenec, ki je mnogo trpel za časa fašizma in med vojno, ko so ga skupno s sinom internirali. Zaprta žena in dva sina, katerim izrekamo naše iskreno sožalje.

V. B.

KRIŽANKA

BESEDE POMENIJO:

VODORAVNO: 1. ena izmed dveh najbolj splošnih opredeljenih prvin nekega dogajanja, 8. pokrajina v Jugoslaviji, 18. priporočilen, naznanje, valen, 20. visoka kotlina v zahodni Makedoniji v porečju Radike, znana po novi hidroelektrarni, 21. dva enaka sojastnika, 22. velika ptica, 23. mažem, 25. vas v Brdih, 26. največkrat nepravilno uporabljen v šahovski igri, ki povzroči delitev točke, 27. krajevni prislov, 28. brez posebne vsebine, 31. beograjski tednik, 32. danes jutraj, 33. prišpeti, 34. nato, zatem, 36. če, 37. pisatelj zgodovinskih romanov (umrl l. 1932), 38. naziv za tuje črke, 39. odpadki v tovarnah, 41. železarsko obdelane, 42. del teniske igre, 43. prelepa dolina v Julijskih Alpah, 44. začetek abecede, 46. siv, 47. muza zvezdoslovja (vs tuji pisavi), 48. vrsta dobrega vina, 52. številko, 53. znak za tehnični, 54. rojak, 55. starogrški bog vetrov, 57. ozko, raztrgano gorsko slame, 60. piamenska cvetlica, 62. prostorn dvorane v palačah, 63. lemuhar, 65. ruski šahovski mošter, 66. sklep, storitev, 67. pokrajina v Grčiji, 68. spijon, 69. 52. Sportna igra, 54. vrsta voda, 55. starogrški pisatelj dram, 56. ženski idol, glasbena nota (za pol nota višji glas od d), 74. garant, 76. posmehljiv naziv za redovnika, 78. užiti, posrkan, 79.

italijanski nedoločni spolnik, 80. tetajen, 82. zmesi, sestavljene stvari, 84. deden, 85. notranji telesni organ.

NAVPIČNO: 1. določba za ravnanje, 2. vlačilec, 3. zdravnik specialista, 4. okrajava za sedišče, 5. kazalni zaimsek, 6. pokrajina v Arabiji, 7. ocenjevalec, presojevalec, 9. prva in druga črka besede pod 2. vod, zgoden, 11. vas pri Ljubotomru, znana po konjskih ovčkah, 12. zelo redka prvina iz skupine tako imenovanih redkih zemelj, 13. protituberkulozno zdravilnice v okolici Kranja, 14. srbski kazalni zaimsek, 15. vol po srbsko, 16. moralen, 17. predmet, blago, 18. pas, ki drži obleko na telesu, 24. v miniaturni izdelano naselje, 28. obrtnik, 28. hoditi, 30. davek, 32. dohodek državne blaginje, 35. kralj po italijanski, 37. ranilo ovlačen moker, 39. boginja jeze pri Rimljanih, 40. gorovje v osrednji Aziji, 43. mesto v Nemčiji rojstni kraj Karla Marxa, 45. napadalo razpoložljiv človek, 47. stara zemljiska knjiga, v kateri so bile zapisane pravice fevdalne gospode in dolžnosti tlačanov, 48. dotok, 49. del oblada, 50. kost med kolonom in gleženj (tmož), 51. vohun, 52. Sportna igra, 54. vrsta voda, 55. starogrški pisatelj dram, 56. ženski idol, glasbena nota (za pol nota višji glas od d), 74. garant, 76. posmehljiv naziv za redovnika, 78. užiti, posrkan, 79.

srbski pravopis, 62. uradni spis, 64. francoski maršal, Napoleonov svak, kralj Neaplja, 69. sitnost, nadležnost, 71. svat, filni zaimsek, 74. predlog, 75. vzročni veznik, 77. oranje, 80. soglasnik s prizvoikom, 81. nialnica, 83. medmet.

RESITEV KRIŽANKA IZ PREJSNE STEVILKE

VODORAVNO: 1. strojen, 8. bos, 11. pobotan, 18. rjaveti, 19. Uja, 20. okarine, 21. banalen, 22. kes, 23. posipam, 24. der, 25. molin, 27. pes, 28. javen, 31. pavijan, 33. nesem, 37. e-lan, 38. serija, 39. ak, 41. me-ra, 42. zet, 43. mitina, 44. Svir, 46. mol, 47. imitacija, 48. plapolati, 49. čar, 50. Reka, 51. zločed, 52. fin, 53. enak, 55. Ra, 56. slavec, 57. moka, 58. kin, 60. nakisan, 62. Cerar, 63. Mal, 65. fakir, 66. pes, 67. strošek, 71. žer, 72. rapiden, 76. oranica, 77. ena, 78. urejeno, 79. kilout, 80. nem, 81. metalen.

NAVPIČNO: 1. Srb, 2. tta, 3. ran, 4. ovaden, 5. jelen, 6. eter, 7. Nin, 8. bukovina, 9. Ofelija, 10. šušja, 11. pop, 12. okop, 13. basen, 14. oršiem, 15. tip, 16. Ana, 17. nem, 25. pelikan, 26. ma, 28. jezice, 29. Alema, 30. vatram, 31. Marija, 32. naraden, 34. semafor, 35. erotika, 36. malinar, 38. sicer, 40. kipee, 43. mar, 44. slonar, 45. roj, 48. plastran, 51. zlikane, 54. kimono, 56. skaten, 57. me-sija, 59. našiv, 61. (Anton) Foerster, 62. cepet, 64. leca, 66. pare, 67. sok, 68. tri, 69. ral, 70. kat, 72. rum, 73. del, 74. ene, 75. non.

Tedijeve puštolovščine

(Nadaljevanje sledi)

TRST, nedelja
31. avgusta 1958
Leto XIV. - Št. 207 (1052)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 30 lir
Tel.: Trst 94-638, 93-808,
37-338 - Gorica 33-82
Poština plačana v gotovini

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. - TELEFON 93-808 IN 94-638 - Poštni predal 559 - UPRAVA: UL. SV. FRANČISKA št. 20 -
Tel. št. 37-338 - Podružnica GORICA: Ulica S. Felice št. 1-11 - Tel. 33-82 - OGLASNI: ob 8, od 12.30 in od 15. do 18. - Tel. 37-338 - CENE
OGLASOV: Za vsak mm višine v štirih tednih: trgovski 80, finančno-upravni 120, osrednjen 90 lir - MALI OGLASNI: 30 lir deseti

NAROCNINA: mesečna 480 lir - vnaprej; četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, letna 4800 lir - Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir -
10 din, nedeljska 20 din, mesečno 450 din - Nedeljska: letno 780, polletno 390, četrtletno 195 din - Poštni takso račun: Založništvo
Trst 11-574 - Za FLR: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70-73

Vlada je solidarna z Andreottijem in se izogiba parlamentarni preiskavi

Kljub Fanfanijevi večini v stranki je desničarski prvak ponovno
vsilil svojo voljo ministrom KD in PSDI

(Od našega dopisnika)
RIM, 30. - Z velikim zanimanjem pričakovana seja vlade je trajala od 10.30 ure pa vse do skoraj pete ure popoldne. Toda uradno poročilo o njej kakor tudi Fanfanijeve izjave so razočarale javno mnenje, ki je skoraj z gotovostjo pričakovalo, da bo ministrski svet sklenil pristati na parlamentarno preiskovalno komisijo, ki so jo predlagali liberalci za afero Giuffrè. Na to se je tudi Andreotti odzval s slehernim odgovorom, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè. Na to se je tudi Andreotti odzval s slehernim odgovorom, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè.

Med razgovorom so novinarji po seji vlade opozorili predstavnika pri predsedstvu vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè. Na to se je tudi Andreotti odzval s slehernim odgovorom, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè.

Dejstvo je, da je Andreotti pred tremi dnevi izjavil, da je prav ta, ko že pred osmimi meseci o pozoril Mediocredito in Andreotti, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè. Na to se je tudi Andreotti odzval s slehernim odgovorom, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè.

Daljšanje vlade poročila je, da o seji izjavo tudi predstavnika Fanfani. Ko so ga vprašali za ustanovitve parlamentarne komisije, je izjavil, da namerava vlada najprej slišati mnenje poslancev in senatorjev. To vsekakor pomeni, da potem, ko je Andreotti obljubil, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè. Na to se je tudi Andreotti odzval s slehernim odgovorom, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè.

Tako je torej Andreotti odnesel zmago v borbi med desničarskimi strankami. Kljub temu, da ima Fanfani v stranki večino, Andreotti še vedno uspeva uveljavljati s pomočjo desničarjev svojo voljo. Zdi se, da je vse to posledica dejstva, da je Andreotti pred tremi dnevi izjavil, da je prav ta, ko že pred osmimi meseci o pozoril Mediocredito in Andreotti, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè. Na to se je tudi Andreotti odzval s slehernim odgovorom, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè.

Tako je torej Andreotti odnesel zmago v borbi med desničarskimi strankami. Kljub temu, da ima Fanfani v stranki večino, Andreotti še vedno uspeva uveljavljati s pomočjo desničarjev svojo voljo. Zdi se, da je vse to posledica dejstva, da je Andreotti pred tremi dnevi izjavil, da je prav ta, ko že pred osmimi meseci o pozoril Mediocredito in Andreotti, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè. Na to se je tudi Andreotti odzval s slehernim odgovorom, da je v skladu s pravico vlade, da se izogiba parlamentarni preiskavi, ki bi jo predlagali liberalci za afero Giuffrè.

(Nadaljevanje z 2. strani)

pravljen začetni predloga po-
govorja, na koncu poudarja,
da bo moral prihodnje zas-
edanje skupščine OZN po-
vesti svojo besedo glede pre-
nehanja poskusov.

Na žlost se je vedno po-
povezuje to vprašanje z drug-
mi vprašanji, kar pa ne mo-
že pomeniti drugo, nego da
ni prave volje za sporazum.
Kajti dosedanja praksa je po-
kazala, da je danes referen-
ca, ki je navedena mnogo lažje
za postopni sporazumi o ti-
stem, o čemer se v danem
trenutku da sporazumeti. In
prav zaključek zeneške kon-
ference strokovnjakov so po-
kazali, da je navedena mnogo
lažje za postopni sporazumi o
celo učinkovito nadzorovanju,
kakor so zahtevali na Zahodu.
Cemu torej odlašanje?

Zmeda in negotovost v Franciji

De Gaulle se je v petek vr-
nil s svojega propagandnega
potovanja po Afriki. Kakor
ni med svojim potovanjem po
Afriki našel na tak sprejem,
ko kakršnem je sanjal, prav
tako tudi v Franciji ob po-
vratku našel preplah in
zmedo zaradi nepričakovano
bliskovite in učinkovite ofen-
zive, ki so jo prejšnji teden
izvedli Alžirci po vsej Fran-
ciji.

V svojih govorih na Mada-
gaskarju, v Konakriju na Gu-

telisivo z Italijo in da cen-
jeno delovanje za miren raz-
voj na Srednjem vzhodu ter
vabi Fanfani na sestanku v
Kairo. Vlada ZAR sporoča tu-
ni, da ugodno proučuje pi-
sma italijanske vlade od 6.
avgusta, ki ga je Fanfani po-
dal vladi ZAR o vprašanju
italijanske državljanov in o
njihovem imenju v Egiptu.

Kuusinenu odklonjen finski vizum

MOSKVA, 30. - Agencija
TASS javlja, da je finska vi-
da odklonila vstopni vizum
članu predzida CK KP SZ
Kuusinenu, ki je imel vidi

V primeru spopada okoli Formoze

Na Južni Koreji grozijo z napadom proti severu

Ameriški senator poziva Eisenhowerja, naj ne brani
«skalnatih otokov, ki so brez vrednosti» - Nadaljnja
ugibanja o kitajskih namenih

TAJPEJ, 30. - Danes so u-
radno javili, da je enotnega
obstreljevanja otoka Kue-
moj potrdilo smrt 7 oseb,
ranjenih pa je bilo 76 oseb.
Stevilo prebivalstva na otoku
je 47.608. Popolnoma ničeni
so bili 624 hiš, delno poško-
dovani pa 6623. Danes je ki-
tajsko topništvo tudi od časa
do časa obkroževalo otok.
Vsa dejstva na otoku pa je
bila ustavljena zaradi nepre-
stane obstreljevanja.

Ameriški demokratični se-
nator Morse je pozval pred-
sednika Eisenhowerja, naj
sklicuje posebno zasedanje kon-
grese v zvezi z morebitno u-

porabo ameriških čet za o-
brambo otokov Kuemoj in
Mau. Senator nasprotuje o-
brambi «skalnatih otokov, ki
nimajo nobene vrednosti. Do-
dal je, da je ameriško ljud-
stvo opozorjeno na nevarnost
zaradi politike na robu vojne,
ki jo vodi Dulles. «Lahko je»,
dodaj Morse, da formoska dok-
trina pomeni uporabo ameriš-
ke vojske za obrambo
Kuemoja in Mauja. Dodaj
je, da hoče Kanajšek opo-
teguje ZDA v past, a prika-
zanjem, da je obramba
Kuemoja in Mauja potrebna
za obrambo Formoze.

Medtem uradno javljajo iz
Washingtona, da so začeli po-
šiljati na Daljni vzhod eska-
dro lovskih reaktivnih letal in
nekaterih prevoznih letal, da
okrepijo tamkajšnje ameriško
letalstvo.

Tajpej je prišel danes tu-
di načelnik glavnega štaba
južnokorejske vojske, ki je
izjavil, da je Južna Koreja
pripravljena nuditi sleherni
vojnaško pomoč, posebno v mo-
štvo in letalstvo, nacionalisti-
ni Kitajski za borbo proti ko-
munistom. Na vprašanje, ali
je Južna Koreja napadla Severno
Korejo v primeru spopada med
Kitajsko in Formozo, je od-
govoril: «Mislim, da bi morali
začeti to koordinirano
akcijo».

Predstavniki Kanajškove
vojske je izjavil, da so opa-
zili ob kitajski obali na sto-
tine majhnih ladij, o katerih
ni moglo ugotoviti, ali gre
za družke za civilno uporabo
ali pa za ribiške čolne. Ki-
naj bi jih uporabili za izkr-
canje na obalah otokih.

Angleški konservativni po-
slanec Kerby, ki se je vrnil
iz Londona s Formoze, kjer se
je razgovarjal s Kanajškom,
je izrazil mnenje, da je na-
pad na Kuemoj in Mau bli-
zko. «Kar sem videl», je rekel
poslanec, «me je prepričalo,
da mislijo kitajski komunisti
zelo kmalu začeti napad na o-

Italija

Vse politično življenje prej-
njega tedna je bilo v znaku
akcije Giuffrè, o kateri smo
prejeli številne poročila.
Toda tedaj si je nihče ni mo-
gel predstavljati, da se bo
skandal tako zelo razširil, da
bo prišel celo pred parlament,
kjer so zahtevali liberalci us-
tanoovitve posebne preisko-
valne komisije in izločanje
posebnega zakona za nje-
gov ustanovitev. Prav tako si
ni nihče ni mogel misliti, da
se bo začel vresničevati
svojo borbo na samo franco-
sko omejitve, s čimer bodo
prizadejali Franciji veliko go-

Alžirci ne čakajo 28. septembra in so že izbrali svojo usodo

Včeraj novi atentati in več eksplozij v rafineriji v Marseillu
Tudi Gvineja napoveduje akcijo za neodvisnost

PARIZ, 30. - General De Gaulle, ki se je sinoči
vrnil v Pariz, je daval predseženo seji vlade, na ka-
teri so govorili o ukrepih proti ofenzivi Alžirciev v
Franciji in o pripravah za referendum. De Gaulle pa
je poročal o svojem potovanju po Afriki.

Popoldne se je De Gaulle
sestal s svojimi najbližjimi
sodelavci ter se je dolgo raz-
govarjal z ministrom za
prekrmosko zadevo. Za
ponedeljek je sklenila no-
va seja vlade, na kateri bo
dokončno odobril tekst
nove ustave, v katerega je
republiški svet hval vnesel
precejšnje spremembe.

Prihodnji teden bodo glav-
ne stranke imele kongrese in
osebne zborovanje v zvezi
z ustavo. Posebno veliko je
pričakovanje za kongres so-
cialistov, ki se niso še zedini-
li o stališču, ki naj ga zavza-

V zvezi s sporočilom agen-
cije TASS objavilo novo iz-
javo, v kateri pravi, da je
dalo 26. avgusta finskemu po-
slanku v Moskvi ukaz, naj
odkloni vizum. Kuusinenu.

Kakšen je bil ta vtis, pa
dokazujejo današnje izjave
predsednika vlade sveta v
Gvineji, ki pravi: «Poudar-
jam, da če bo francoska vla-
da rekla eno zakonitost, naj
njen ustavni načrt upošteva
afriških predlogov, si bo ljud-
stvo Gvineje 28. septembra
vzelo svojo neodvisnost in za-
hvelo pogajanja s Francijo za
zadevni sporazum. Če bo
Francija to odklonila, bo Gvi-
neja dolžna, da bi jo zbu-
ljala čas, drugo smer svoje
voje, ki ji v vsaki prime-
ru mora omogočiti, da z več-
jo učinkovitostjo nadaljuje
borbo za osvoboditev in za
enotnost Afrike».

Medtem pa Alžirci nadalju-
jejo svojo ofenzivo kljub stro-
gim ukrepom politije in vo-
jske. Dva dni po tem, ko sta
atentatorja streljala na po-
staji podzemeljske zeleznice v
Montparnasse proti nekemu
vojaku, ki je bil hudo ranjen.
Ranjena je bila tudi neka
ženska. Drugi napad je bil v
vreme v Saint-Omer blizu Pa-
riza, kjer so napadali stre-
ljali na neki avtomobil, pri
čemur ni bilo žrtv.

Nocoj je policija javila, da
so nekateri Alžirci zabodli na

Hamarskjöld
v Ženevi

ŽENEVA, 30. - Glavni taj-
nik OZN Hamarskjöld je
danes prišel z letalom v Že-
nevo, kjer bo prisostvoval
otvornosti druge mednarodne
konference o uporabljanju
atomске energije v mirolovne
namene.

Townsend v Parizu

PARIZ, 30. - Danes je iz
Zagreba prišel v Pariz z
Orient-Expressom polk. Town-
send, v spremstvu filipskega
producenta Stolfota. Ta je
časnikarjem izjavil, da sta pri-
šla v Pariz zaradi poslova, in
da na njihovo odločitev niso
vplivali osebni vzroki. Pova-
dal je, da bo Townsend imel
v ponedeljek tiskovno konfe-
reenco, ter je zanimal, da je
prekinil svoje potovanje, zato
da bi se sestel s princem Mar-
garet. Townsend se ne bo
vrnil v London, je pripomnil
Stolfot.

«Volčji brlog»
v Benetkah

(Nadaljevanje z 3. strani)
s tem med njim in Jano ure-
ditelja. Toda ko pride na po-
grebu domov in skuša Ro-
berti naceri vprašanje njune-
ga novega izjelenja, mu Jano
pove, da ga je v tem času
nehala ljubiti. Zahvali se mu
za vse, kar sta z ženo znanjo
storila, in odide iz hiše, kjer
ni užila ne sreče ne veselja.
Čeprav je bila na videz ves
čas odnana z ljubeznjem.

Film je napravljen po ro-
manu Jarmila Glazrove in je
imel v Jiriju Weissu odlične-
ga režiserja. Videli pa smo tu-
di zelo dobro mlado igralko
Jano Brejchovo, ki je presene-
tila s svojo zadržano igrati-
mo in deklic, ki zna v vseh po-
ložitjih ohraniti mero, ne da
bi se niti za hip predala kake-
mu patosu. Igralsko na prvem
mestu pa je bila Jirina Se-
balova, prava nasprotje mi-
rne dekleta, katere duševno
neravnostne začne spominjati
na zblaznelost. Miroslav Do-
ležal je dal lep potret nemo-
gne duševne, ki je suženj o-
kolja in svoje dober ter ne zna
z energično gesto presekati
gordega človeka volja tradicional-
ne dvornike morale.

Režiser je zlasti nekatere
prizore izdelal do takih deta-
lov in s takšno dovršenostjo,
da je publika večkrat ploskala
kar pri odprti sceni, da se
izrazimo.

R. R.
1. Da je finančni minister
Preti izjavil, da se bo Giuf-
fere težko izognil obtožbi na-
merne bankrote.
2. Da so pravni zastopniki
vložili že več kot pet prijav
pri sodišču zaradi prevare,
sodnji dve pa proti glavnemu
Giuffrejevemu sodniku ne-
kemu Casarottiju.
3. Da je menda že lani Va-

CICLO
A. MELLIO

NOV VELIK EMPORIJ
essebi
TRST, Ulica sv. Frančiška 14 - Tel. 31-600
Vsi plastični predmeti so vam na razpolago
... POTROSITE IN PRIHRANITE
Prost vstop - Na debelo in na drobno

Tvrda LORENZI
TRST, Ulica sv. Lazzaro 17,
tel. 24-245
Izjava: KOLESAR MOŽI
in ženska, znamke GIOR-
DANI, z vsemi orodji
nam. 18.000
LAMBRATE VESPE,
MOTORJE,
AUTOMOBILE, vse po
izredno nizkih cenah
OBISCIPI NAS!

KMETJE VRTNARJI
Za vsako vašo po-
trebo se obrnite na
domačo tvrdko
FURLANI EDVARD
TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169

Katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena
najboljših inozemskih vrst in semena lastnega pridelka
ter razna sadike, zveplo, modro galico, umetna in organska
gnojila ter vsakovrstno orodje in stroje vsake velikosti

AUTOVIE CARSICHE
PROGA TRST - BAZOVICA - PADBICE - GROPADE -
TREBICE

Odhodi s postaje Trg Libertà in Stara mitnica
OB DELAVNIH: ob 7.30, 8.15, 9.30, 10.15, 11, 12, 13.15,
14, 15, 16, 16.50, 17.30, 18, 18.50, 19.50, 20.45, 22.45
OB PRAZNIH: ob 7.25, 8.30, 10, 11, 12.30, 13.10, 14.30,
14.30, 15, 15.30, 16, 16.30, 17, 17.30, 18, 18.30, 19, 18.45,
20.30, 22.30, 24.

PROGA TRST - BLOK FRNETICI
Odhod s Trga Libertà
OB DELAVNIH: ob 7.30, 10.15, 13.10, 15, 18.00,
OB PRAZNIH: ob 7.25, 8.30, 10, 11, 12.30, 13.10, 14.30,
14.30, 15, 15.30, 16, 16.30, 17, 17.30, 18, 18.30, 19, 18.45,
20.30, 22.30.

Odhod s Frnetičev
OB DELAVNIH: ob 8.20, 10.50, 14.05, 15.40, 18.55
OB PRAZNIH: ob 8.10, 10.50, 11.40, 13.20, 14, 14.30,
15.15, 15.30, 15.50, 16.20, 16.50, 17.35, 18, 18.50, 19.20,
20.20, 20.50, 21.45, 23.10

PROGA TRST - BLOK PESEK
Odhod s Trga Libertà
OB DELAVNIH: ob 7.45, 13.10, 17.30,
OB PRAZNIH: ob 11.30, 17.30

Odhod s Peska
OB DELAVNIH: ob 8.20, 13.50, 18.05,
OB PRAZNIH: ob 8.25, 18.05

PROGA TRST - KOZINA - HERPELJE
Odhod s Trga Libertà ob 7.30 in 13.10 iz Herpelja ob
9. uri in 14.30 - Vožnje vsako soboto

PROGA TRST - DOMJO - BOLJUNEČ - DOLINA
- PREBENEČ
Odhod s Trga Stare mitnice
OB DELAVNIH: ob 6.35, 7.25, 10.20, 12.05, 13.05,
16.35, 17.05, 18.05, 18.35, 19.20, 20.45, 22.35,
OB PRAZNIH: ob 6.05, 10.35, 12.35, 14.30, 16.05, 17.05,
18.15, 19.35, 20.40, 22.05

N. B. * Samo ti avtobusi vozijo do Prebenača, drug
se ustavijo v Dolini.

PROGA TRST - DOMJO - RIMANJE
Odhodi s postaje na Trgu Stare mitnice
OB DELAVNIH: ob 7.35, 10.35, 12.20, 13.35, 18.05, 18.20,
OB PRAZNIH: ob 9.35, 14.05, 16.20, 19.35, 22.50

PROGA TRST - ADAMIC - MACKOVLE
Odhodi s postaje na Trgu Stare mitnice
OB DELAVNIH: ob 11, 13.30,
OB PRAZNIH: ob 13, 22.30

PROGA TRST - OSP - MACKOVLE
Odhodi s Trga Libertà
OB DELAVNIH: ob 18.15,
OB PRAZNIH: ob 18.30

PROGA TRST - PODLONJER - LONJER
Odhodi s postaje na Trgu Stare mitnice
OB DELAVNIH: ob 6.00 ure zjutraj dalje vse do
četrt ure do 22.30, in vsake pol ure do 24.00; zadnji v
Lonjer ob 20.27 in PODLONJERJA.
OB PRAZNIH: ob 6.30 ure zjutraj dalje vsake četrt
ure do 23.45, zadnji v Lonjer 23.30 in PODLONJERJA.

Upravljamo prevoze blaga za tretje z lahkim in težkim
kamioni ter avtostacionari tudi v inozemstvo. Za tarifne
macije kličite telefonski št. 36-794 in 55-378.